

Lietus, arba sniegas.
Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:28.

VOL. LVIII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Gruodžio-December 30 d., 1971 m.

Kaina 15c

306

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

MASKVA IR PEKINAS SMERKIA ORO PUOLIMUS

NEW YORKO MERO KANDIDATŪRA

MIAMI. — New Yorko meras John Lindsay paskelbė, kad jis — kandidatas į Amerikos prezidentus ir tikisi laimėti demokratų nominaciją. Jis tik prieš keturis mėnesius perėjo iš respublikonų partijos į demokratų. Tos partijos vadai Lindsay nemėgsta, kitų kandidatų pareiškimai apie Lindsay kandidatūrą nebuvo labai šilti.

NYT redaktorius James Reston sako, kad Lindsay padėtis, demokratų akimis žiūrint, panaši į padėtį presbiterionų tikėjimo žmogaus, kuris tik perėjęs į katalikų tikėjimą, paskelbtų, kad jis nori būti popiežium. Toliau Restonas tvirtina, kad Lindsay jaunumas partijoje mažai reiškia. John Kennedy nebuvo labai žinomas demokratas, nebuvo užsipelnęs senatorius, o vis dėlto rinkimus laimėjo. Nixonas pralaimėjęs Kennedžiui ir net Kalifornijos Pat Brownui gubernatoriaus rinkimuose, vis vien vėliau laimėjo prezidentūrą.

Komentariai apie Lindsay nėra vienodi. Kai kas tvirtina, kad jis kaltas dėl visų New Yorko negerovių. Kiti sako, kad jis yra geriausias meras, kurį New Yorkas yra turėjęs. Šio miesto problemos nėra vien jo kaltė. Tos problemos charakteringos visiems Amerikos miestams. Nusikaltimų atžvilgiu New Yorkas proporcijai jų turis mažiau ir yra 8-toje vietoje 25 Amerikos didmiesių tarpe. Proporcijai ir narkotikų naudojimas New Yorke esąs mažesnis. Meras pastatė 29 naujas policijos nuovadas, atidarė pirmą naują požeminį traukinėlių liniją po 30 metų, įvedė naujus autobusus, reformavo policiją, įsteigė vartotojų agentūrą ir pradėjo kaimų priežiūrą savo mieste.

Tarp visų demokratų partijos veikėjų meras Lindsay yra vieningai kandidatas, kuris administracinį patyrimą gavo miesto valdyne (neskaitant Los Angeles mero Sam Yorty). Jis turi neblogesnę galimybę už kitus kandidatus.

Pagerbė už darbą lietuvių labui

"Pagerbtas Balkūnas" — tokią antraštę žinia paskelbė š. m. gruodžio 19 d. milijoninio tiražo "Daily News" New Yorke. Nurodyta, kad Viešp. Atsimainymo parapijos Maspeth klebonas prel. J. Balkūnas Popiežiaus Pauliaus VI-ojo pagerbtas, Balkūnui suteiktas apaštališkojo protonotaro vardas.

Dienraštis pažymėjo, kad prelatas buvo pagerbtas, įvertinant jo "didžiulę pastangą, per kelis dešimtmečius, dirbant lietuvių tautos ir lietuvių JAV-se labui". Prel. J. Balkūnas ta proga buvo pagerbtas ir Vliko Seime, Detroito, gruodžio 4 d. (E)

Solistė L. Šukytė Metropolitan Nedda

NEW YORKAS. — Lietuvaitė solistė Liliya Šukytė sugrįžo iš Europos, kur ji dainavo operose ir turėjo visą eilę koncertų. Sausio 12 dieną Šukytė dainuos Metropolitan Operoje pagrindinę Neddos partiją "Pajacuose". Šalia jos, šioje operoje dalyvaus tenoras Franco Corelli ir kiti pirmaklasiai solistai. Bus iš viso keturi spektakliai. Po jų solistė vėl išvažiuoja Europą.

IS VISO PASAULIO

ČIKAGOS. — Teismui patvirtinus Čikagos miesto tarybos nutartus cigarečių mokesčius cigarečių pirkkliai apeliuoja į Aukščiausiąjį Illinois teismą, prašydami sprendimą pakeisti. Jie įrodinėja, kad miestas gaus mažiau pinigų, nes atsidarys juodoji rinka, kuri pristatys į Čikagą cigarečių iš Indijos ar Michigano, kur jos pigesnės.

MINNEAPOLIS. — Pagrobtą lėktuvą lakūnas kaltina spauda, kad ji smulkmeniškai aprašinėja įvairius pagrobimus. Iš tų aprašymų pasimoko būsimieji oro piratai.

OTTAWA. — Kanados premjeras Trudeau, aplankęs savo žmoną Margaret ligoninėje, kur ji Kalėdų dieną pagimdė sūnų, pareiškė, kad sūnūnas vienas vardas bus Justin.

PHILADELPHIA. — Mokslininkų suvažiavime paskelbta, kad žuvis, rastos archeologijos kasėjiniuose ir turinčios nuo 300 metų iki 2,000 metų senumo, turi nemažiau gyvsidabrio nuodų už dabar pagaunamas žuvis, nors tada nebūdavo tokio didelio vandens užteršimo.

Kancleris Brandtas baigė pasitarimus

KEY BISCAYNE. — Floridoje pasitarimus baigė JAV prezidentas Nixonas ir Vakarų Vokietijos kancleris Willy Brandtas. Prezidentas pažadėjęs kancleriui nedaryti sovietams jokių nuolaidų ir nesvarstyti kariuomenės Europoje sumažinimo, pirmą nepasitarus su sąjungininkais NATO organizacijoje.

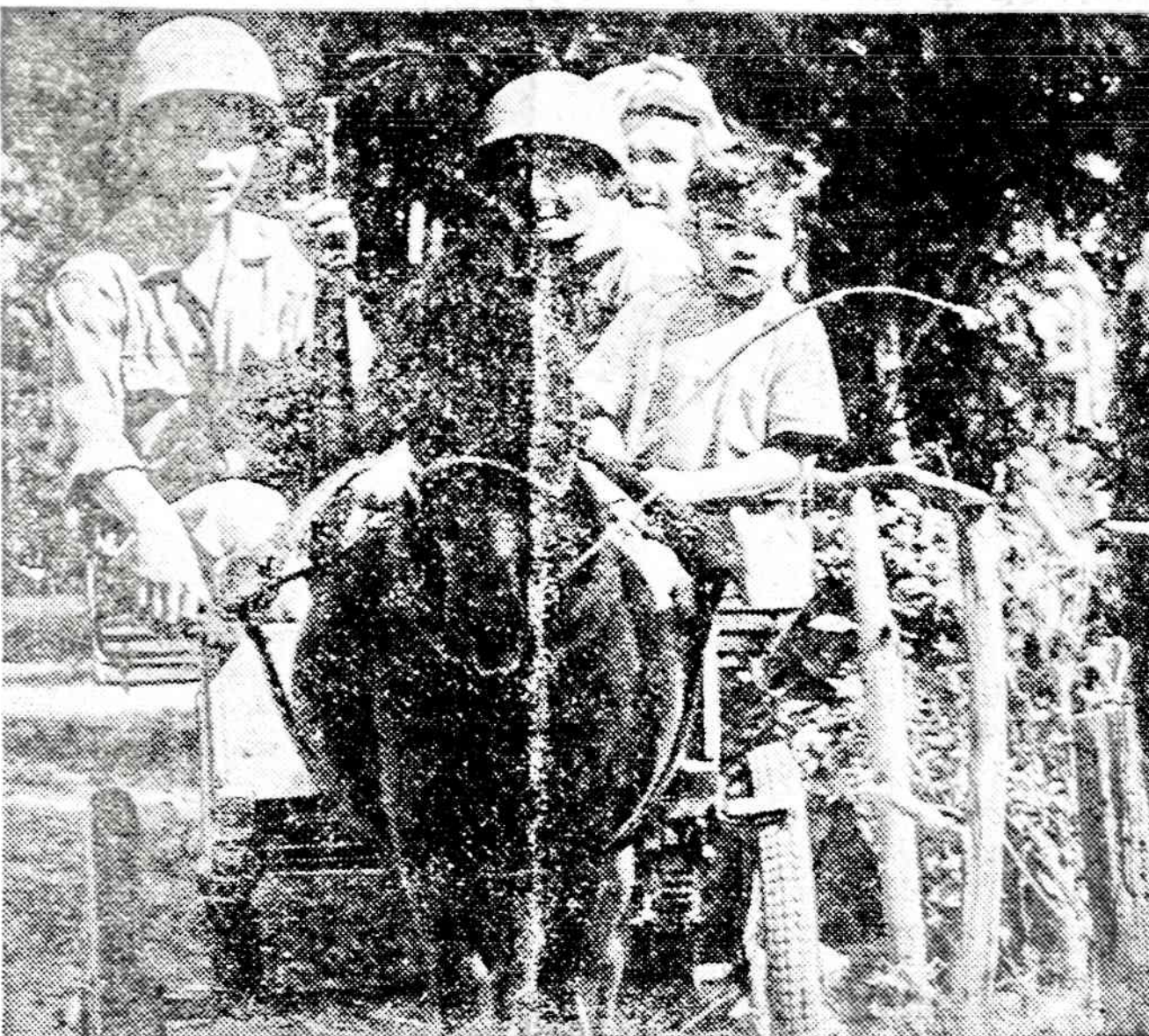
Kancleris Brandtas po pasitarimų su prezidentu Nixonu išvyko trumpam atostogoms į Longboat Key, į pietus nuo Sarasotos, Floridoje, kur jis kartą yra atostogavęs, kai dar jis buvo Vakarų Berlyno meru, prieš 6 metus.

Prezidentas pareiškęs pritarimą Brandto pastangoms pagerinti santykius su Rytų Europa ir pasitarimai praėjė darbinėje, draugiškoje atmosferoje. Dar nežinia, kada Vokietijos parlamentas ratifikuos susitarimą su sovietais, nes opozicija V. Vokietijoje bando kuo ilgiausiai nudelsti sutarties patvirtinimą ir jo nelaukiama anksčiau, kaip gegužės mėnesį.

Illinois valstija numato ateinančiais metais keliams išleisti 550,4 mil. dol. Toje sumoje numatyta 40 milijonų Crosstown greitkeliui praversti.

Egipto prezidentas paskelbė, kad po pasitarimų su kitų arabų valstybių ministrais ir Egipto politiniais vadais, nutartą pradėti išlaisvinimo karą prieš Izraelį. Egiptas jau baigia tam karui rengtis.

Šiaurės Airijoje vėl nušautas britų kareivis.

Kambodijos kariuomenė turi modernių susisiekimo priemonių, tačiau kartais kareiviams tenka pasinaudoti senoviskų vežimėlių, kurių "vairuoja" vaikai.

Tautinių šokių šventės komitetas

ČIKAGA. — Laisvojo pasaulio lietuvių IV-tos Tautinių šokių šventės rengimo komitetas sudaro: dr. Leonas Kriaučiūnas — pirmininkas, Genovaitė Breichmanienė — meninės dalies vadovė ir Kanados atstovė, Algis Modestas — vicepirmininkas, Birutė Vindašienė — sekretorė, Ignas Petraskas — išdalininkas, Ritonė Podaitienė — informacijos vadovė, Audronė Paviliūtė — protokolų sekretorė ir Vytautas Radžius — šventės leidinio redaktorius ir muzikinės dalies koordinatorių.

JAV delegacija išvyko į Kiniją

KEY BISCAYNE. — Amerikos delegacija, vadovaujama gen. Alexander Haig, kuris yra prezidento patarėjo Kissingerio pavaduotojas, išvyko vakar į Kiniją. Delegacijoje yra specialus užsienio reikalų asistentas John Scali, prezidento spaudos sekretorius Ronald Ziegler, kiti Baltųjų Rūmų pareigūnai ir trijų televizijos stočių atstovai.

Šios kelionės tikslas yra susitarti su kinais dėl žinių transliavimo iš Pekino ir dėl prezidento saugumo Kinijoje. Daug Amerikos laikraščių nori pasiūstyti kartu su prezidentu Nixonu savo atostovus, tačiau Kinijos vyriausybė pageidauja, kad amerikiečių delegacija būtų kuo mažiau.

Paskelbė apie mirtį, bet žmogus gyvas

PARYŽIUS. — Jau kuris laikas Paryžiaus Necker ligoninėje sunkiai serga filmų aktorius ir dainininkas Maurice Chevalier, 83 m. Antradienį jo sveikata buvo pablogėjusi ir vienas savaitinis žurnalas išleido numerį, kuriame paskelbta apie Chevalier mirtį. Straipsnyje paskelbti "paskutiniai" Chevalier žodžiai: "Mama, mama!" Žurnalas išspausdino ir kunigo, kuris suteikęs paskutinius sakramentus fotografiją.

Nežiūrint žurnalo "France Dimanche" pastangų, trečiadienį

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Pentagonas atidengė, kad Hanojaus vyriausybė nepriėmė 900 siuntinių belaisviams amerikiečiams. Siuntiniai buvo sugrąžinti atgal.

◆ Prezidentas Nixonas pareiškė spaudai, kad Amerikos santykiai su V. Vokietija yra puikūs, abiejų valstybių nuomonės sutampa įvairiose srityse.

◆ Prezidentas paskyrė buvusį išdo sekretorių David Kennedy ambasadoriumi prie NATO organizacijos.

◆ Britanija paskelbė, kad Maltos vyriausybė pareikalavo iki šių metų galo padidinti mokesčių už bazes arba išvažiuoti iš Maltos. Britanija sako išvesianti savo kareivius ir jų šeimas.

◆ Argentiniečiai tikisi nuo Naujų metų didelių algos pakėlimų. Šiandien Argentinos prezidentas turi pasakyti kalbą apie naujas algas.

◆ Kroatijos nauju premjeru išrinktas buvęs Jugoslavijos banko direktorius Ivo Perisin.

◆ Laos kareiviai atidavė komunistams svarbų Paksong miestą ir visą Boloven aukštumą.

Suėmė Pakistano buv. prezidentą

KARACHI. — Pakistano spauda skelbia, kad buvęs prezidentas gen. Yahya Khan yra namų areštu ir bus laikomas arešte iki teisininkų komisija užbaigs savo tyrinėjimus, kodėl Pakistanas pralaimėjo karą prieš Indiją. Iš prezidentūros generolas buvo perkeltas į privatų namą Rawalpindi mieste.

Naujoji Pakistano vadovybė jau turi sunkumų. Prezidentui Bhutto paskyrus naują gubernatorių Baluchistano provincijai, didelės demonstracijos prieš naują gubernatorių pareikalavo žmonių aukų: vienas buvo užmuštas, keturi sužeisti. Vyriausybė žada bausti riaušių organizatorius.

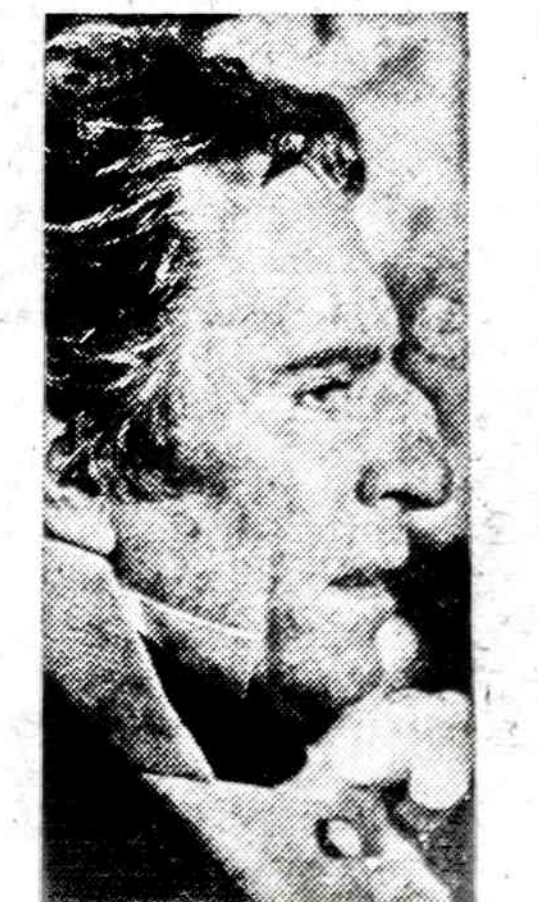
nj ligoninės vadovybė paskelbė biuletenį, kuriame sako, kad Chevalier staiga pagerejo, jo kraujas spaudimas ir pulsas pasidarė normalūs. Žurnalo leidėjams teks raudonuoti už per greitą Chevalier numarinimą.

Prezidentas Leone pradėjo pareigas

ROMA. — Trečiadienį pasiūlytą ligšiolinį Italijos prezidentą Saragat į pareigas pėmė naujasis — Giovanni Leone. Vyriausybės premjeras šia proga turėtų pasitraukti iš pareigų ir leisti naujam prezidentui pasirinkti naują premjerą, tačiau premjeras Colombo turės dar kiek laiko eiti pareigas.

Viena priežastis, kodėl nenorima pakeisti premjero, yra ta, kad prezidentas Nixonas yra pakvietęs premjerą Colombo apsilankyti Amerikoje ir pasitarti su juo prieš Nixonui vykstant į Pekiną ir Maskvą. Be to, krikščionių demokratų vadai Italijoje dar nenutarė, kokią sudaryti vyriausybės koaliciją ir kurias partijas jai pakviesti. Prezidento rinkimų metu krikščionys demokratai gerokai nusivylė savo partnerių vyriausybėje — socialistų elgesiu. Kairieji socialistai neremė krikščionių demokratų ištatyto kandidato, bet blokavosi su komunistais.

WASHINGTONAS. — Krautuvės buvo įspėtos nurodyti ant savo pardudamų produktų kainas, kurios būdavo rugpjūčio 15 d., kad pirkėjai galėtų matyti, kiek jos pabrangintos nuo kainų kontrolės pradžios. Tos kainos turi būti pradėtos skelbti nuo sausio 2 d.

Žinomas britų aktorius Laurence Olivier, šiek tiek pakeista nosimi vaidina Wellingtono kunigaikštį naujame filme "Lady Caroline Lamb".

ORO PUOLIMAI TESIAMI TOLIAU

Kiek Indokinijoje numėsta bombų?

SAIGONAS. — Jau keturių dienų Amerikos lėktuvai puola šiaurės Vietnamo karinius taikinius. Hanojus skelbia, kad šalia anksčiau numuštų septynių lėktuvų, vakar buvo numušti dar keturi. Blogas oras šiek tiek sumažino puolimų intensyvumą. Maskva pasmerkė oro bombardavimų atnaujinimą, kartu pabrėždama, kad Kinija tyli ir duoda amerikiečiams laisvas rankas. Vakare pasmerkė paskelbtą ir Kiniją, pakartodama, kad ji visada remė ir remia Hanojų. Sovietų spauda kaltina Amerikos "vanagus".

Bengalams skaudi Amerikos laikysena

DACCA. — Bengalijos laikinasis prezidentas Nasrul Islam pareiškė spaudai, kad bengalai yra nusivylę Amerikos politika, tačiau nepyksta ant amerikiečių. Bengalams skaudi, kad Amerika neprotestavo, kai pakistaniečiai žudė juos, skaudu, kad Amerika siuntė karinę medžiagą į Pakistaną. Bengalų vyriausybė negalinti pirma daryti jokių žygių. Amerika turėtų pirma padaryti palankų žingsnį ir užmegsti santykius su Bengalija. Tik Amerika pati galinti pagerinti susidariusią padėtį.

Tūkstančiai bengalų pabėgėlių grįžta namo iš stovyklų Indijoje. Daug kas randa savo namus sugedintus, laukus nuiterius. Tūkstančiai ieško savo brolių, tėvų ar žmonių, kurie dingę Pakistano kariuomenės pradžios bengalų persekiojimą.

Vakaru Pakistane aviacijos viršininkas maršalas Rahmin Khan patvirtino, kad bengalų tautybės pilotams šio karo metu nebuvo leidžiama skraidyti, nes vienas jų bandęs su lėktuvu pabėgti į Indiją. Visi bengalai aviacijoje turėję kitas pareigas, žemėje.

Sustojo žydų laikraštis

NEW YORKAS. — Didžiausias žydų kalba leidžiamas laikraštis Amerikoje "Day-Jewish Morning Journal" antradienį išspausdino savo paskutinį numerį. Leidėjai paskelbė, kad 51 metus ejęs laikraštis turi užsildyti padidėjus išlaidoms ir sumažėjus pajamoms.

Lietuvaitė išbara laikraštį

BOSTONAS. — "The Christian Science Monitor" antradienį įsidėjo Elonos Vaišnys laiską, kuriame ji išbara "Monitor", kuris visada pasisakęs už religijos laisvę, kad laikraštis praleido žinią apie kunigų J. Zdebskio ir P. Bubnio, dviejų Lietuvos kunigų, nuteisimą į darbo stovyklą už ruošimą vaikų prieš sakramentų.

Ta proga autorė papasakoja idomias ty teismų smulkmenas: kaip kalėjimo kaliniai grūdėję kun. Zdebskį prašanti milijonų nemušti jo į veidą, kaip teismas buvo perkeltas į kitą vietovę, kad susirinkę parapičiai nesudarytų nemalonių (vis vien apie 600 jų susirinko su maistu ir gėlimis), kaip 30 vaikų iš mokyklos suvaržyti į ugniesių salę buvo verčiami pasirašyti kunigo pasmerkimo, dėl to kai kurie jų net susirgę, kaip vaikai verksmingai liūdino suole, prokurorui klausiant: "Ka tave

Tuo tarpu balse pakėlė ir Amerikos "balandžiai". Demokratų partijos kandidatai į prezidentus: sen. Humphrey, sen. Muskie ir sen. McGovern paskelbė pareiškimus, kuriuose reikalauja užbaigti karą Vietname ir išvežti visus kareivius, sudarant palankias sąlygas namo grąžinti Hanojuje laikomus karo belaisvius. Oro puolimus pasmerkė ir JT sekretorius U Thant, sakydamas, kad tie puolimai pakentks Paryžiaus taikos deryboms.

Karinė vadovybė paskelbė, kad lėktuvnešis "Constellation" atšaukė savo numatytą kelionę į uostą ir lieka Tonkino įlankoje, kur be jo dar stovi lėktuvnešis "Coral Sea". Trečias šių vandenų lėktuvnešis "Enterprise" iš Tonkino įlankos buvo pasiųstas į Indijos vandenyną Pakistano-Indijos karo metu. Anksčiau buvo numatyta, kad jis pakeis "Constellation".

Cornell universiteto 19 profesorius pravedė tyrinėjimą parodė, kad Vietnamo kare dar prieš šį sustiprintą bombardavimą Amerikos aviacija išmesdavo apie 70,000 tonų bombų ir kitos amunicijos per mėnesį. Prezidento Nixono trejų metų laikotarpįje sunaudota tiek pat ar net daugiau bombų, negu prezidento Johnsono laikais. Iš viso nuo karo pradžios buvo numesta Indokinijoje šeši milijonai tonų bombų, tris kartus daugiau, negu per II-trą Pasaulinį karą.

Gerai vyksta kova prieš heroiną

WASHINGTONAS. — Amerikos kova prieš narkotikus šiais metais davė gerų rezultatų. Buvo konfiskuota apie 6 tonos heroino, kurio būtų užtekę Amerikos vartotojams visiems metams. Dėl to heroino kainos rinkoje pakilo, be to, užuot dėję apie 10% heroino į vieną dozę, kuri paprastai pardudama po 6 dol., heroino pirkkliai dėdą apie 2-4% gryno heroino. Vartotojai skundžiasi, kad jie gauna gryną šlamštą.

Muitinėse naudojami nauji narkotikų ieškojimo metodai, muitininkai gavo lėktuvų, greitų laivų ir specialių aparatų, kurie pasieniuose pastebi ir sulaiko heroino krovinius. Užsieniuose padvigubintas narkotikų detektyvų skaičius.

kunigas mokino? vienas vaikams atsakė: "Nedaužyti langų, nevogti".

Elona Vaišnys toliau sako, kad "Monitor" laikraštis turėtų pirmas atkreipti visuomenės dėmesį į tokius biaušius įvykius. Užsienio dėmesys ne kartą sumažino kalėjimų baudmes ar sustabdė panašius įvykius.

Laiskas baigiamas su viltimi, kad visi laisvę mylintieji žmonės jungsis į protestą gelbėjant kunigus Zdebskį ir Bubnį.

KAUNE SU KOMPOZITORIUM J. ŠVEDU

J. KLAUSEIKIS

Aną kartą vėl buvo kelionė į Ylkius — rašiau apie Joną Švedą. Tardamas jam sudiev, pamirėjau vieną kitą atsiminimą, kaip jis Ylkiuose mokėsi ir kaip pradėjo pirmuosius choro dirigento žingsnius.

1932 metų rudenį Kaune su J. Švedu vienas susitikimas buvo labai netikėtas — atsitiktinai apsigyvenome viename name. Jis su savo broliu Stasiu, tada chemijos studentu, išsinuomavo kambarį Ukmergės pl., netoli Laisvės alėjos. Jų kambarys buvo pirmame aukšte, o trečiajame — pat namo aukšte aš gyvenau. Susitikdavome dažnai.

1933 m. rugsėjyje, kai studentai suvažiuojo mokslo, Stasys Švedas išsikėlė gyventi į studentų neolituamų namus. Jonas man

ne nustebino, pasisūlydamas kartu su manim gyventi. Sutarė, ir išsinuomavo kambarį Donelaičio gatvėje, priešais lenkų banko namus, visai netoli nuo Valstybės teatro, kur Jonas Švedas orkestre trombonu grojo.

Kambarys buvo erdvus. Jonas Švedas išsinuomavo iš vienos firmos pianiną. Teatre darbo buvo nemažai: repetitijos, naujų operų ruošimai, baletų ir operos spektakliai. Iš namų, kaip minėjau, Švedui į teatrą buvo visai netoli, mažai laiko tesugaišdavo. Tad per dieną jis po kelias kartų žygiuodavo, tai į teatrą, tai vėl atgal. Namuose sėdavo prie pianino, komponuodavo dainas. Nusibosdavo, ir vėl žygiuodavo į teatrą, ten darbu ar šiaip

kavinėje su bendradarbiais pasisėkėjimui.

Tame pat name turėjo dvejus kaimynus. Bendras prieangis su Kuntaplio redakcija, o kitame gale gyveno dvi jaunos merginos, galtingosios seserys. Su viena jų Jonas buvo bėmęs draugystę. Kartais pasikviesdavo merginą į kiną ar į kavinę, bet tokiu kaimynišku draugavimu toji pažintis ir baigėsi.

Su kuntaplininkais (su Henriku Blazu ir Teofilu Tilvyčiu) dažnai sumosdavo po žodį kitą. Įdomus judėjimas redakcijoje būdavo vos naują laikraščio numerį išleis: rinkdavosi bendradarbiai, rūkydavo, kaip padūkę, kartais ir po stiklinuką skaidriosios degtinės išmesdavo ir vis diskutuodavo, kaip pasisekė, kiek žmonių atsiliepiama apie išleistąjį numerį. Na, ir kas ypatingo naujo esama kitam numeriui. Prieš numerio išleidimą 3-4 dienas redaktoriai dirbdavo nejuokais, poilsiaujančių bendradarbių mažiau beatsilankydavo.

Apie metus laiko Donelaičio gatvėje išgyvenę, su Jonu Švedu sutarėva ir toliau drauge gyventi, bet tik išsikėlėva į kitą vietą. Kėstučio gatvėje, visai prie pat teatro, išsinuomavo nemažą kambarį. Buto savininkė turėjo seną pianiną, jį Jonas Švedas išsinuomavo. Pasikvietė pianinų meistrą, tas sutvarkė, kaip Jonas Švedas sakydavo, tą „skrabalą“ ir pakenčiamo garso pianiną. Buto savininkė vertėsi kambarius išnuomodama. Viename jų gyveno konservato-

rijos auklėtinis Fabijonas Novogrodskis. Jis grojo trompete ir akordeonu kartais Hofmeklerio, kartais Pomeranco orkestruose, Konrado kavinėje, Metropolio restorane bei kitur. Tokiu būdu patekau į muzikos vyrų draugystę. Jonas Švedas ir Fabijonas Novogrodskis dažnai susėdavo muzikos naujienomis pasidalyti.

Kėstučio gatvėje gyvenoma du metus. Išsiskyrėva, kai aš 1936 metų rudenį įstojau į karo mokyklą atlikti karinę prievolę, kuriuos atlikimo laikas buvo jau per kelius metus nusitęsęs, atidėliotas.

Reikia pasakyti, jog 1934-36 metais buvo Jono Švedo kūrybos ir žymaus jo gyvenimo lūžio metai. Kaip minėjau, jau Donelaičio gatvėje gyvenant jis komponuodavo dainas, bet gyvenant Kėstučio gatvėje čia jis daug daugiau laiko prie pianino praleisdavo. Skambindavo ir pieštuku gaidas užrašinėdavo, trindavo, taisydavo. Melodiją kurdamas ne tik pianinu skambindavo, bet ir pats natą niūnuodavo. Kartais pasisakydavo, jog muziką rašęs vieno ar kito dainininko paprašytas. Atsimenu, sakėsi vieną dainą taikęs Vincui Jonuškaitei-Zaunienei. Jos repertuare buvo ir Švedo kompozicijų.

Svaigalų labai retai stiklėly teišlenkdavo. Rūkė, o iš kasdienės rutinos išsiblaškyti, mėgdavo pakortuoti. Kartais visas būrys teatrų susigrūdavo į mudviejų kambarį ir čia jie greitą lošimą, devinkę vadinamą, valandą kitą patraukdavo. Mėgo ir preferansą. Šio lošimo part-

neriu neretai ir aš būdavau. Lošdavome su orkestro dalyviais, su solistais, Antaną Mažeiką įskaitant, na, ir labai mieli preferanso draugai buvo teatro kasininkai Mara Norvaisaitė ir Teodoras Chomskis.

Jono Švedo įtrauktas į teatrų draugystę, gavau ir šiandien sunkiai įvertinamos geros naudos: nebuvo nė vienos operos, nė vieno baletų spektaklio bei dramos vaidinimų, kurių nebūčiau matęs. Kai kuriuos teatro vaidinimus lankiau daugybę kartų. Jonas Švedas iš anksto mane apšviesdavo, išaiškinda-

mas, koks naujas spektaklis ruošiamas, kartu spėdamas ar tai man patiks ar tik šiaip sau pasisūžėsiu.

Teatro lankymas kartais būdavo surištas su kita pramoga: iš teatro patraukdavome prie preferanso stalo. Kartais Jonas Švedas paragindavo mane į teatrą ateiti, sakydamas, jog po spektaklio esame pakviesti pas kurį nors orkestro dalyvį, pas solistą ar pas Marą į Lapėno namus pakortuoti.

(Kitą kartą — Jonas Švedas atsisako iš teatro ir ima jaunalietuvių orkestrui vadovauti).

rodo, kaip jis astromiškai padarė skaičiavimo išvadą: nuo tų laikų, kada tuosė pavilnijoje buvo pabrėžiamas žmonių Bėgimas iš šiaurės į pietus, jau yra praėję maždaug 18 ar 20 tūkstančių metų.

Kadangi dabar, kai rašoma laikraščiuose apie Indijos karą su Pakistanu, dažnai pamirėjamas Kašmiras, kuriame teko keliauninkui A. Poškai užtikti lietuvių palikuonių, tad čia pažymėsiu tų mūsų palikuonių vieną jų mėgstamą dainelę, būtent: meilės dainą.

DUSTA NATA

Mani hridi muše,
Mani kalva dardi
Dusti, dusti tao,
Sessa, broli stav,
Prašada gaide.
Sič piš mani dad,
Prašada dad.
Tu esi maja birado,
Tu esi maja kalv,
Maja kerti
Nama naja,
Prašada dad.

Lietuviškas vertimas:

MEILĖS DAINA

Mano širdis daužos,
Mano galva darda (krinta)
Trokštu, trokštu tavęs,
Sesuo, brolis stovi,
Prašo dainuoti.
Čia prie manęs tėvas,
Prašo tėvas.
Tu esi mano briedis,
Tu esi mano galva,
Mano kertė (kampas)
Namo naujo,
Prašo tėvas.

Jeį šiais laikais kas nors iš mūsų turistų nuvyktų į tą Kašmiro dalį (Baltistaną) ir paskui aprašytų savo įgytus nuotykius, tai visa tai būtų labai įdomu.

A. Kelmūtis

KOKIU BŪDU BUVO ATSIKRADE LIETUVIŲ PALIKUONIAI INDIJOJ?

Kadangi dabar laikraščiuose dažnai minimi nuotykių Indijoje, tai man tokia proga tenka šį tą prisiminti ir apie lietuvių palikuonis Indijoje. Taip pat dar teko atkreipti dėmesį į D. Kuraicio straipsnį „Naujiene“ Nr. 288 (1971.XII.8), pavadintą Indija ir mes.

Aš čia pateiksiu tas žinias, kurias anksčiau esu gavęs iš mano buvusio draugo Antano Poškos, studijavusio Kauno universitete ir paskui dar Indijos Bombėjaus universitete, sociologijos skyriuje. Jis Indijoje kruopščiai tyrinėjo visokias legendas, sanskrito, vedų ir avestų kalbas; buvo nuvykęs į Kašmiro provinciją Baltistaną, kuriame užtikto vadinamuosius lietuvių palikuonis, gyvenančius prie didelių kalnų; ir tokių mūsų palikuonių, anot jo, yra išlikę maždaug dvidešimt tūkstančių. Antanas Poška seniau buvo vadinamas Antanas Paškevičius, bet kai teko keliauti į kitas pasaulio vietas, tai patogiau buvo turėti sutrumpintą pavardę. Dabar jis gyvena Vilniuje.

Seniau Lietuvos romantikai sakydavo, kad lietuviai esą atvykę iš Indijos, o dar kiti sakydavo, kad lietuviai esą atėję iš Dunojaus, Trakijos, Anatolijos sričių. Bet paskutiniaisiais laikais mokslininkai indai ėmė sakyti priešingai, būtent: patys indai arčiau atėję į Indiją iš tolimų šiaurės-vakarų prieš keliolika tūkstančių metų. Kad indai yra teisingi, jie tvirtina savo kilmę iš šiaurės-vakarų, visa tai patvirtina daugelio jų maldų tekstai, kuriuose yra pasakyta: „Kada pagaliau mes sugrįšime į laimingąją šiaurę, kurioje mes nežinojome nei tokių karščių nei ligų“.

Seniausieji iranėčių (iranėnų) raštai, surašyti vadinamąja avestų kalba, pasako:

„Pradžioje Ahura Mazda sukūrė Aria-Vaedžą. Tenai buvo visiems malonus gyvenimas, bet piktoji dvasia Anyramanija atsiuntė didelį šaltį. Visiškai sušalo augalai ir visokie gyvuliai, o vanduo pavirto kažkokiu akmeniu. Tas šaltis priverė žmones bėgti į pietus“.

Raštuose „Vendidada“ yra aprašomas iranėčių migravimas į tas sritis, kur dabar yra Teheranas (Iranė). Ne visi žmonės traukėsi į pietų pusę. Vieni tik truputį pasitraukė, o kiti visai nesitraukė, mėgindami ir didžiausio šalčio išbūti. Sprendžiant iš tų visų mitų, papročių, vadinamųjų arijų ar iraniečių, ir iranėčių, ir lietuvių gyvenimo kaimynystėje. Iranėčiai pasilikę vakarinėje Azijoje, o arijai savo buveines sukūrė tose vietose, kurias dabar vadiname Indija.

Kas yra tie arijai? Visose arijų tarmėse žodis „arja, arja, arjas“ reiškia — arejas, artos. Sanskritiškai arijas vadinama „arya“.

Senovės laikais įvairios kalbos greitai susikldavo į įvairias tarmes. Labiau išprusę žmonės ir tada matė, kad toks reiškinys skaldo tautą, ir ėmė ieškoti priemonių tokiai blogybei pašalinti. Tokiu klansimu, maždaug trys ar keturi šimtai metų prieš Kristų, susirūpino vedų kultūrininkas Panini (Panimis), nusprendęs tarmes subendrinti. Ir jo

DEDES SERNO GYVENIMO BRUOZAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Serna asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Serno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemės pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Serno gyvenimo bruožus. Jie pradiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojų A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių švie-suolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Serno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA „NAUJIENŲ“ ADMINISTRACIJOJE

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitoms dienoms nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val.

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Saskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

5%

Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
444 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

LINKSMŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS

PHILOMENA D. PAKEL, Prezidentė

Skambant Kalėdų varpams ir besiklausant nuotai-kingų šių švenčių giesmių, Chicagos Taupymo Bendrovės valdyba, direktoriai ir visi šios įstaigos tarnautojai linki Jums Laimingų Naujų 1972 Metų. Tikimės, kad Jūs leisite mums ir ateityje Jums patarnauti.

Kviečiame visus būti mūsų svečiais, pradedant gruodžio 22 d. iki sausio 10 dienos, 1972 m. Visus atsilankiusius vaišinsime skania kava, lietuvišku sūriu ir kitais skanumynais. Vaikai atėję su tėvais gaus saldinių. Nėra reikalo būti bendrovės nariu, kad pasisvečiuotumėte. Visi be skirtumo esate kviečiami.

Chicagos Savings yra puikiausiai išpuošta Kalėdiniais pagražinimais. Atėję pamatysite gražiai išpuoštą eglutę ir kitas įvairenybes.

Chicago Savings and LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Avenue

CHICAGO, ILLINOIS 60636

Tel. GROvehill 6-7575

VOKIEČIŲ POLITIKA LIETUVOJE

Die Deutsche Politik in Litauen im ersten Weltkrieg von Gerd Linde. 1965. Schriften der Arbeitsgemeinschaft fuer Osteuropaforschung der Universitaet Muenster, herausgeg. von Ernst Dickemann, Eduard Hegel, Manfred Hellmann und Robert Stupperich. Otto Harrassowitz, Wiesbaden.

Šioje, prieš penkis metus pasirodžiusioje 265 psl. knygoje, jos autorius Gerd Linde, panaudodamas vokiečių nepaskelbtus šaltinius ir jau išleistų įvairių autorių veikalų duomenis (vokiečių, anglų, prancūzų, lietuvių, rusų kalbomis) stengiasi moksliniu objektyvumu atvaizduoti vokiečių politikos niuansus laike pirmojo pasaulinio karo, svarbiausia, kiek tai lietė Lietuvą ir lietuvių tautą.

Knygos turinys turi 10 skyrių ir kiekvienas jų dar savo poskyrius. I. Įžanga. II. Karo kilmės ir vokiečių kariuomenės Lietuvos užėmimas. III. Lietuva

vokiečių valdžioje. IV. Lietuvių tautinis judėjimas ir jo santykis su Vokiečių Reichu. V. Lietuvos Brastė (derybos su bolševikais dėl taikos). VI. Lietuvos klausimas, pasirašius taiką Rytuose iki karo baigos. VII. Apie Lietuvos (karaliaus) vainiką. VIII. Lietuvių-lenkų santykiai priešpaskutiniam kare. IX. Pokario laikas. X. Išvados. XI. (Priedas). Ištraukos iš įvairių vokiečių naujų šaltinių ir raštų.

Lietuvių autorių panaudoti veikalai: Petro Klimo, Zenono Ivinskio, Rivo, Sūduvio, komunistų V. Kapsuko-Mickevičiaus, Šarmaičio, taip pat Senn'o: Emergence of Modern Lithuania. Gerd. Linde be Petro Klimo: "Der Werdegang des Litauischen Staates"... ypatingai vertina suomių švedo Colliander Borrie veikalą: "Die Beziehungen zwischen Deutschland und Litauen Waehrend der Occupation 1915-1918", Turku, 1935 m. parašyta, pasiremiant lietuvių šaltiniais bei dokumentais.

Visa Lietuvos teritorija išbuvo vokiečių okupacijoje nuo 1915 metų rudens iki 1918 metų karo pabaigos. Tame laike dėl vokiečių imperialistų pastangų ir veiksmų užgrobtą Lietuvą, jiems karą pralaimėjus, susidarė reali galimybė atkurti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Skaitant Gerd Linde knygoje pateiktus duomenis, tenka stebėtis kokias neapsakomai dideles kliūtis darė Lietuvos valstybei atkurti ne vien vokiečiai iki paskutinės karo dienos, bet ir vėliau lenkai ir rusai-bolševikai.

Patarčiau kiekvienam Lietuvui, pažėgiam vokiečių kalboje, šią knygą atidžiai perskaityti. Tai, iš tiesų, gerai parašyta Lietuvos valstybės gimimo istorija. Kaip trys pribuvėjos (Vokietija, Lenkija, Rusija) vienos dar negimusią, kitos vos užgimusią Lietuvos valstybę, viešai šaukdamos: "Taika be aneksijų ir kontribucijų", darė pastangų įvairiu būdu nudaigoti ir įsuktą pasisavinti. Randu reikalo glaudai pateikti, pavyzdžiui, kas knygos autoriaus rašoma pirmam ir antram skyriuje bei išvadoje.

Įžangoj duodama trumpa san-

trauka istorinių žinių apie lietuvių tautą, kai ji po Liublino unijos su Lenkija nuėjo į "mieganciosios" tautos padėtį. Lenkuose tautinis sąmoningumas, panašiai į vengrų, išlaikė jos aristokratiškoje, kurią parėmė vėliau sulenkėjusi lietuvių aristokratiija. Rusijos carų tikslai buvo tiek lenkus, tiek lietuvius surusinti ir sugrąžavinti. Dėl to įvyko prieš rusus net du sukilimai. Pateikia svarbesnes apraškas lietuvių tautinio atbūdimio ir kovos su rusų priespauda, spauda uždraudus, net iki pirmojo pasaulinio karo. Lietuvių buvo siekiama pilnos autonomijos, kurios rusai nesutiko duoti. Net po to, kai Rusijos Dūmoje lietuvių atstovas M. Yčas, karui prasidėjus, kreipdamasis į ministrą pirm. Goremyking, pareiškė solidarumą rusų tautai, kad dabar rusų caro valdžioje rasis galimybės sujungti ją ir kontribucijų", darė pastangų įvairiu būdu nudaigoti ir įsuktą pasisavinti. Randu reikalo glaudai pateikti, pavyzdžiui, kas knygos autoriaus rašoma pirmam ir antram skyriuje bei išvadoje.

Skyriuje karo pradžia iki vokiečių Lietuvos užėmimo, rašo, kad po vas. 15 d. (1915 m.) Rytprūsiai nuo rusų karo jėgų buvo laisvi, ir vokiečiai visu frontu perėjo į rusų valdomas sritis. Rusai jau karo pradžioje paskelbė Dardanelų siaurio aneksiją, prancūzai skelbė — Elzas-Lotarlingijos susigrąžinimą, vokiečiai kol kas aneksinių karo tikslų neskelbė. Net kaizeris Wilhelmas, savo 1914 metų rugp. mėn. 4 d. atsišaukime į vokiečių tautą, pabrėžė: "Mus nestumia karą užkariavimų tikslai".

Pirma su karo tikslų skelbimu išėjo Visvokiečių Sąjunga (Alldeutsche Verband) 1914 m. rudenį. Jos pirmininkas, teisės patarėjas Class iš Mainz'o, pasiuntė memorialinį raštą 1940-čiai žymiųjų Vokietijos politikų, veikėjų, rašytojų ir valstybės pareigūnų žiniai. Jis primygtinai reikalavo, kad Rusija privalo išsikraustyti iš visų žemių, kurias ji okupavo nuo caro Petro Didžiojo laikų. Rytprūsiai turi tėti tiktai į senas vokiškas Baltijos provincijas. Jis reikalavo aneksijos ne tik Kauno, Vilniaus gubernijų, bet ir visų žemių iki Narvos, Peipaus ež. ir į pietus iki Dauguvos upės. Suvalkų gubernija turi būti prijungta prie Rytprūsijų. Kadangi jau buvo numatyta atstatymas lenkų valstybės, tai jai tektų priskirti Gardino, Minsko ir Mogiliovo gubernijas iki Dniepro. Jose apgyvendinti prievarta iš jų gyvenančių iškeltus lietuvių; gudus iškelti toliau į Rusiją. Lietuva turėtų būti vokiečių apgyventa ir drauge su vokiškom Baltijos provincijom (dab. Latvija ir Estija) priskirtos Prūsijai.

Modifikuodamas šį Class'o raštą Valstybės patarėjas Stumpf reikalavo, kad Kauno, Vilniaus ir Gardino gubernijos drauge su Baltijos provincijom, dalimis Minsko ir Vitebsko gubernijų ("Pufferstaat"), šalia Lenkijos, sudarytų atskirą valstybę arba būtų prijungtos prie Vokietijos. Dalį gyventojų priverstinai iškelti, dalį prievarta germanizuoti, priešingą elementą iškelti į Ukrainą. Tautines valstybes leisti sudaryti suomiams, ukrainiečiams, lenkams, bet ne leisti lietuviams, latviams, estams bei gudams. Lietuvių suvokiectinti turėtų čia atkelti vokiečių katalikų kunigai.

Antras, pasiskelbęs "žinovu Rytų Europos sąlygų", buvo bažnytinis istorikas prof. Friedrich Lezius iš Karaliaučiaus (gimęs Pernau-Livlandijoje). Jis savo rašte siūlė, kad Lenkija ir Lietuva paliktų Vokietijai kaip kelias į tikrąjį vokiečių kolonizacijos kraštą—Gudiją. Lietuviai turėtų būti valdomi diktatoriškai ir niekad neturėtų gauti piliečia teisių. Didieji Lietuvos miškai turi pereiti vokiečių valstybės žinion ir vokiečių kolonizuoti.

Vokiečių vyriausybė darė žygį, kad panašūs karo tikslai nebūtų viešai skelbiami, nes tai diskriminuoja vokiečius — neu-

tralinės šalyse ir vokiečių okupuotose srityse, jiems tai sužinėjus. Buvo uždėtas viešas draudimas tai skelbti, bet skelbėjams nenuimstant, 1915 metais geg. 15 d. — atšauktas.

Cia autorius G. Linde išnašoja pastebį, kad po 27 metų Rosenberg planai, apimę Estiją, Latviją, Lietuvą ir Gudiją, taip vadintam Reichskommisariat Ostland, vadov. Heinrich Lohse, nedaug tesiskyrė savo tikslais nuo paminėto Class (Alldeutsche Verb.) rašto. Visai tas pats žargonas (išsikraustymas, suvokiectinimas, hegemonija, Gross-Deutschland!). Siekiai daugumoje tie patys. Prof. Lezius karo tikslų planas buvo dar radikalesnis. Nors Vokiečių Sąjunga (Alldeutsche Verband) buvo stovykla aršiausių vokiečių nacionalistų, kovojusių už plačiausią aneksijų programą. Jai priklausė daug Vokietijos aukštųjų mokyklų profesorų, aukštų vyriausybės bei kariuomenės pareigūnų.

Be jų, buvo ir kiti su savo aneksiniais planais. Taip rašytojas ir literatūros istorikas Adolf Bartels 1914 m. rudenį sa-

vo išleistam rašte reikalavo užimti visas rusų gubernijas nuo Estijos iki Besarabijos ir Odesos viso 22 gubernijas. Jis reikalavo išsikraustymo vietų gyventojų, išskyrus gal dalies gudų ir ukrainiečių. Kitus, kaip tai: estus, latvius, lietuvius ir "žmudus" palikti vietoje. Kuršas su Kauno gub. turi tėti Augustenburgo dinastijai, Lenkija — Wettino, Suvalkų gub. priskirta Prūsijai, lietuvių valstybė, sudaryta iš Vilniaus, Gardino ir Minsko gubernijų, turėtų atitekti Wittelbachų dinastijai. Gudai palengva toliau į rytus išsikraustomi.

Skyrėse Alld. ir Bartels planai tuo, kad B. palaikė federalistinę Reicho struktūrą, o Alld. laikė idealu — valstybę su stipria centraline valdžia.

Matthias Erzbergerio 1914 metų karo tikslas, jo paskelbtam rašte, buvo: Lenkija ir Baltijos valstybės turėtų būti sudarytos, kai apsaugins valstybės prieš Rusiją. Jos gautų vidaus autonomiją, be teisės rinkti atstovus į Reichstagą (parlamentą). Erzbergeris buvo įtakingas asmuo Reichstage, atsto-

vaujas stipriausią centrų partiją, tad jo planas galėjo būti reikšmingesnis už kitų planus.

Patį vokiečių vyriausybę karo tikslais lyg nebuvo suinteresuota. Taip buvo maždaug iki 1915 metų rudens, kai spalio mėn. vokiečių frontas pasiekė šiaurėje Tukuma, Friedrichstadtą, Jakobstadtą, Ilukstę, Drisvetos ežerą, o Rytuose Naručio ež., Smurgainį, Naugarduką ir Baranovičius. Frontas apsisusto ir viša etnografinė Lietuva buvo vokiečių kariuomenės užimta. Nuo to laiko susidomėjimas vokiečių Rytai padidėjo ir aneksinių reikalavimų pagyvėjo. Pasipylė šimtai pasiūlymų, projektų ir reikalavimų Reicho kancelijai ne tik iš atskirų asmenų, bet ir įvairių draugijų įmonių, įstaigų. Siūlomą buvo priskirti Vokietijai okupuotus kraštus, nes pagal 700 metų tradiciją. Rytų žemės reikalingos vokiečių kolonizacijai. Pagaliau 1915 metų rudenį ir Valstybės sekretorius von Jagow, kaip oficialus atstovas, pareikalavo aneksijos Lietuvos ir Kuršo; jų aneksija veik visur figūravo.

(bus daugiau)

VISIEMS PRIETELIAMS, DRAUGAMS IR BICIU-
LIAMS LINKIU LINKSMŲ IR LAIMINGAI
SUTIKTI NAUJUOSIUS METUS

Dan Kuraitis

5%

PER ANNUM
PASSBOOK
ACCOUNTS

5 3/4%

PER ANNUM
\$1000 or more
certificates
1 year min.

HIGH RATES

PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL.: LA 3-8248

(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

6%

PER ANNUM
\$5000 or more
certificates
2 year min.

5 1/2%

PER ANNUM
Investment
Bonus
certificates

SVEIKINAME VISUS MŪSŲ GAUSIUS KLIENTUS
SU
NAUJAIŠ METAIS

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION
COSMOS TRAVEL BUREAU, INCORP.

2501 W. 69 St.

Chicago, Ill.

WA 5-7737

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Sentaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, nėra nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6%

5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SASKAITOMS

Taupykite indėlių
Apdovanojimai \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Išsteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Išlaigos pietuose kietas automobiliams parasyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months.	
in other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00

NAUJIENŲ ofisas atidarys kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Laisvojo pasaulio bendradarbiai

Laisvojo pasaulio spaudoje veik kiekvieną dieną skaitome žinias apie komunistų laimėjimus įvairiose diplomatinėse konferencijose, karo laukuose ir dideliame šnipinėjo tinkle. Vienur kitur išaiškinamas ir apsaugos organizacijų įlindęs sovietų šnipas, kartais kantrybės netekęs perbėgęs koks rusas ir atnešas žinių apie vakaruose veikiančius šnipus, bet už kelių savačių tas pats perbėgėlis grįžta į Sovietų Sąjungą ir visiems laikams nuleidžia uždangą apie savo dirbtus darbus. Sugrįžėlis gal kartais ir norėtų pranešti apie keistą savo elgseną, bet sovietų policija pasirūpina, kad viešpatautų amžina tylą apie jo likimą.

Bet ir pačius rafinučiausius persekiojimo metodus turinčiai sovietų policijai nepavyksta užgniauzti pačių rusų ir rusų pavergtų tautų laisvės troškimo. Pasirodo, kad pavergti lietuviai, estai, gruzinai ir ukrainiečiai turi bendradarbių ir pačių rusų tarpe. Ne visi rusai yra komunistinės sistemos šalininkai, ir ne kiekvienas rusas pritarė ir pritaria Lietuvos, Latvijos ir Čekoslovakijos okupacijai. Protesto balsą pradeda kelti mokslus baigęs sovietų jaunimas ir jautresnę sąžinę turinčioji rusų inteligentija.

Laisvasis pasaulis turėjo progos susipažinti su Nobelio premiją laimėjusio rusų rašytojo Aleksandro Solženicyno veikalais. Pačioje Rusijoje buvo išspausdinta tikrai "Viena Ivano Denisovičiaus gyvenimo diena". Ji buvo atmušta ne knygos formoje, bet tikrai Maskvoje leidžiamo žurnalo Novy Mir puslapiuose. Minėto žurnalo numeris šiandien Rusijoje tapo didžiausia brangenybė. Solženicyno darbai buvo išleisti užsieniuose. Pačioje Rusijoje jų nusipirkti negalima, bet jie eina iš rankų į rankas. Patys rusai juos mašinėlėmis persirašinėja ir skaito tiems, kurie neturi pinigų. Rusijoje yra susidariusi speciali organizacija komunistų uždraustiems veikalams perrašinėti ir platinti. Įdomiausia, kad uždraustais darbais domisi pats komunistinis jaunimas.

Praeitą savaitę Maskvoje mirė poetas ir rašytojas Aleksandras Tvardovskis. Jis redagavo Novy Mir žurnalą, kai jame buvo atmuštas pirmas Solženicyno kūrybos rusų kalba. Jis išsivertė iš Chruščiovo leidimą skelbti Stalino laikotarpio žiaurumus ir paprastų žmonių išgyvenimus. Tvardovskis vėliau pats dėl to nukentėjo. Už Solženicyno veikalo paskelbimą vėliau Tvardovskis buvo

LITUOVIŲ RAŠYTOJO ĮVERTINIMAS

Praėjus didingam rašytojų pagerbimui, kuris buvo 1971 m. lapkričio 7 d., Detroito, verta žinoti, kaip vertina rašytojus mūsų veiksniai — jų vadovai. Štai ką jie sako:

PLB valdybos pirm. St. Barzdukas:

Lietuvių Kultūros Klubas ėmėsi pozityvios iniciatyvos. Gerbiame tas lietuvių, kuris, kilęs iš savo tautos, su ja yra susijęs glaudžiausi būdu — raštu reikiama mintimi. Mūsų literatūra mūsų tautos istorijoje turi ypatingą vietą. Atskleidama tautos gyvenimą ir dvasią, rodydama žmonių pergyvenimus ir darbus, keldama tautines idėjas ir problemas, ji prikelė savo tautą iš miego, subrandino jos sąmonę ir parėngė savitą gyvenimui. Be savo kūrybinio žodžio nebūtume turėję savos nepriklausomos valstybės, kuri šiandien mums spindi mūsų siekiamu idealu likiminyje mūsų keliuose.

PLB švietimo tarybos pirm. A. Rimkūnas:

ne tik pavyrta iš Novy Mir redaktoriaus pareigų, bet pašalintas iš įvairių komunistų partijos ir valstybės komitetų, kuriuose buvo sprendžiamas Stalino žiaurumų minčių veikalų likimas. Bet visoje Maskvoje buvo didžiausia sensacija, kai į Tvardovskio laidotuves atvyko rašytojas Solženicynas ir Novodevičy kapinėse paleido žemės saują į Tvardovskio duobę. Rusai liūdėjo Tvardovskį laidodami, bet jie džiaugėsi turėję progos pamatyti Nobelio premijos laureatą, kuriam iki šio meto ta premija dar neįteikta. Solženicyno veikalai ne vieną rusą, net ir komunistą, verčia pagalvoti ir paabėjoti, ar jų pasirinktas prievartos kelias yra teisingas.

Be rašytojo Solženicyno, laisvasis pasaulis Rusijoje turi ir daugiau draugų. Prieš komunistus pradėjo balsą kelti sovietinė inteligentija. Be jau Naujienose minėto mokslininko Sacharovo, prieš prievartą savo krašte ir užsieniuose protestuoja ir daugiau rusų inteligentų. Vieni jų pateko į prievartos darbo stovyklas, kiti padėti į bėprotnamius, bet jų dar yra ir mokslo įstaigose. Šiomis dienomis Knopf knyų leidykla New Yorke išleido brolių Medvedevų knygas. Abu yra baigę aukštuosius mokslus Sovietų Sąjungoje, abu turi drąsos protestuoti prieš sovietų valdžios vartojamą prievartą prieš inteligentus ir paprastus krašto gyventojus. Brolių Medvedevų darbai buvo parašyti Sovietų Sąjungoje, slapstai išvežti į užsienį, atgabenti į Ameriką, išversti į anglų kalbą ir New Yorke išleisti. Roy Medvedevas kelia viešumon Stalino laikotarpio žiaurumus, o Zoris Medvedevas — pasakoja apie "pamišimą" dabartinėje Rusijoje. Sovietų valdžia skaito pamišėliais tuos, kurie kelia viešumon valstybės pareigūnų daromas klaidas. Valdžios kritikai siunčiami į bėprotnamius.

Rusijos inteligentija, pradėjusi kovą prieš valdžią, pagrobusią mažą komunistų grupelę, yra laisvojo pasaulio bendradarbis. Visų bendromis pastangomis žiauriausioji komunistinė tironija turės būti panaikinta ne tik, tai rusų pavergtuose kraštuose, bet ir pačioje Rusijoje.

tytis su mūsų laikų realybe, rašytojai, jos nesaistomi, kuria tesiklaudydami savo sąžinės balsą.

Štai kodėl, šiais laikais kada priepaudo su ypatingu iniršimu siaučia mūsų krašte, kada yra bandoma sukaustyti net žmogaus dvasinį gyvenimą, lietuvių rašytojų reikšmė dar padidėja ir jų darbai dar labiau reikalauja mūsų visų paramos.

As linkiu, tad, kad Akademijoje išreikšti lietuvių visuomenės jausmai rašytojams ir poetams ateityje rastų atbalsį kiekvieno lietuvių sieloje ir sukeltų didesnę susidomėjimą jų darbais.

Nelaiminga toji tauta, kurioje vyksta rašytojai ir nebeskamba poezija.

Lietuvos Atstovo J. Kajecko žodis:

Savo kūryba mūsų rašytojai gražiausiai yra parodę turtingą ir turiningą lietuvių tautos genijų. Jie turina garbingus Lietuvių Tautos žygius ir savo kūriniais ugdo bei puoselėja mūsų tautos genijų.

Jūs surengta rašytojų pagerbi akademija labai ir labai maloni ir artima man ir visai Lietuvos diplomatinė tarnyba. Josios eilėse, juk, ilgai darbuosiu — J. Baltrušaitis, O. V. L. Mišas, J. Savickis, Ignas Šeinišius, nebeįvardijant kitų.

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos pirm. T. Blintrasas sako: Mūsų tautos priskėlime, lietuvių tautinio susipratimo ugdyme, laisvės siekime bei jos pagrindų stiprinime lietuvių rašytojų vaidmuo buvo didžiulis svarus. Ir todėl Lietuvos tragiškoje dienoje ne vienas rašytojas pateko į kankinių eiles.

Noriu tikėti, kad mūsų tautos šviesienės ateitį pasiekti ir laisvams bei nepriklausomam gyvenimui atstatyti lietuvių rašytojų vaidmuo taip pat lieka reikšmingas: lietuviškos dvasios vertybių atskleidimas, didžiųjų tautos troškimų išryškėjimas bei pagrindinių žmogiskų teisių išaiškinimas atves naujų draugų ir talkininkų mūsų kovoje už Lietuvos laisvę.

Visiems lietuviams rašytojams sveiku ir kūrybiniu metu! JAV LB Tarybos pirm. V. Kaimantas sako:

Lietuviai rašytojai daugelį metų žadino lietuvių tautos sąmonę praėjusio šimtmečio metu, kada Lietuva buvo caristinės Rusijos pavergta. Pažadinta tauta savo Nepriklausomybę atgavo.

Lietuviai rašytojai iškėlė Lietuvos kultūrą ir jos grožį Nepriklausomos Lietuvos laikais, sukurdami didelius kultūrinius turtus. Jais džiaugėsi ir naudojosi visa tauta.

Šiandien lietuviai rašytojai vėl kelia lietuvių tautinę sąmonę ir kuria kultūrinius turtus, kurių negali atimti jokia prieštara, jokia komunistinės Rusijos okupacija.

Džiaugiamės mūsų rašytojais laisvame pasaulyje, bet kartu liūdime dėl sunkaus lietuvių rašytojų gyvenimo okupuotoje Lietuvoje. Ir gyvename geresnės ateities viltimi.

PL Inž.-Architektų S-gos C. V. pirm. Ed. Arbas sako:

Reiškiu didžiulį pagarbą jūsų kilniai idėjai: akademija pagerbi po platųjį pasaulį išsibarsčiusį ir tėvynėje pavergtą lietuvių rašytoją, kurs kaip saulės spindulėlis sutemojį šviečia savo lietuviška siela, aprašydamas poetine, prozinė ar humoristinė forma savo motinos žemės kančias bei visos išeivijos nostalgiją ir pergyvenimus, skatinamas aukotis ir mylėti lietuviškos kultūros lobius, kas per amžius bočių sukurta ir patikėta tą šviesią puoselėti ir skleisti mūsų bei ateinančioms kartoms.

ALRK Federacijos pirm. dr. J. B. Jerome sako: Daug idėjų, uždegusių politikų, visuomenininkų ir sociologų, gimė po rašytojų plunksna. Rašytojų įtaka visuomenei yra neapskaičiuojamai didelė.

Lietuviui rašytojui išeivijoje tenka išskirtina misija. Kai gimtajame krašte net mintis yra kontroliuojama, mūsų rašytojui tenka ne tik patenkinti namus praradusių nostalgijas, bet ir atstovauti visų laisvų lietuvių mintis ir tradicijas.

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacija todėl ir kviečia rašytojus skleisti mintis, jų pačių pasirinkta forma, atremtas amžinąja ištirtimi, teisingumu ir gražios ateities vizija. Idėjas, kurios uždegtų mūsų jaunimą dideliems ir drąsiems žygiams!

Prof. St. Dirmanto žodis:

As esu įsitikinęs, kad rašytojai yra ir turėtų būti, ypatingai tremtyje, viso mūsų tautinio, valstybinio bei kultūrinio gyvenimo palaikytojai bei ugdytojai. Jie, stebėdami gyvenimo apraiškas, analizuodami jų priežastis, darydami objektyvias išvadas bei informuodami apie tai visuomenę, galėtų sudaryti tvirtus pagrindus visuomenės nusiteikimams mūsų visų trokštama vieninga linkme ir glaudžiau jungti bendrai kovai už tautinių idealų įgyvendinimą.

Herojiškas Simo Kudirkos žygis savo tragiškumo primena, kad tautų kalėjimas nesugriautas. To neturime teisės pamiršti! O ką daro šiuo reikalu didžiosios valstybės — Amerika, Anglija, Canada, Prancūzija,

Italija, V. Vokietija? Ar jos rūpinasi sutremta kity laisve? Nel jos gilina bendradarbiavimą su šių laikų pabaia — komunizmu. Teisėto bei laisvo apsisprendimo teisė paneigta. Etninių grupių benamių milijonai laukia išsilaisvinimo valandos, bet ji dėl bailumo ir egoizmo tolimama. Vyrai, nepalūžkime, bet stiprinkim gretas bendrai kovai su barbarų siautėjimu!

Lietuvių Profesorijų Draugijos sveikinimas:

Jei amžių slinkty kariai saugojo tautos kūną, kad ji neišnaikintų teutonai, slavai ir mongolai — tai žymiai vėliau atsiradę mūsų rašytojai veiksmingai prisidėjo prie formavimo ir išlikimo tautos savitos kilnios dvasios.

Kūnas be dvasios — tik lavonas, tik nemaloni medžiaga, tačiau dvasia be kūno neegzistuoja. Ar tik tai vėlinių vakaro šnektos ir poetų vaizdingi svaičiojimai...

Pilnuteinei tautai išlaikyti reikalingas karių, rašytojų ir visų kity tautos sluoksnių darnus bendradarbiavimas.

Tą tiesą mums ypač įrodė mūsų tautos XIX ir XX amžių kruvinos ir nekrūvinos kovos. Kovos dėl rašto ir kovos dėl politinės laisvės. Būdamas karys ir Pirmojo Pasaulinio karo jau 85 metus pradėjęs eiti veteranas kartais dar plunksną pavidžiojęs ar dar iš Lietuvos atsivežtą — išaugotą Rašomąją mašinėlę pabarškina — sveikinu pagarbos žodžiu tautiečius rašytojus bei žurnalistus. O ypač tuos, kurie padeda emigracijai atsikurduriose tautos daliai ne tik išlaikyti — išsaugoti, bet ir aukštumoni iškelti kovingą dvasią. O tas pilnai įmanoma tik laisvę bei nepriklausomybę Lietuvai atkovojus. (Jokių būdu niekuomet nerasykit "atgavus").

Tai gi kelti ir palaikyti tautoje kovos dvasią kaip ją kėlė rašytojas Vincas ir, šių dienų kovotojas, Simas Kudirkai! Kad mūsų jaunimas nesuangletytų, kitom tautom trąša nepavirstų. Kad, kai ateis sprendžiamas momentas, plunksną į šalį atidejęs stipresnį ginklą imtų...

Mes, veteranai profesoriai, kariai ir civiliai, rikuosimės kartu su jumis rašytojais ir žurnalistais.

SKAITYK PATS IR PARAGING KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

A. VILAINIS ŠIDLAUSKAS GRIMZTANTI SALA SU KYŠANČIAIS BOKŠTAIS

5 Tokios organizacijos religiniais tikslais, ar kad ir ekonominiais patronais pasirinko šventųjų vardus, gyvai bruzdėjo. Bruzdėjo dar ir dėl to, kad buvo daug čia prisisteigę kultūriniai visuomeniniai ir net profesiniai ideologinių organizacijų, kurios gyvai veikė, tad ir katalikiškoms organizacijoms buvo noras lenktyniauti ir lietuviško gyvenimo plotmėje. O turėdamas savo užnagaryje Draugo ir vienuolyno paramą, jos daug ir nuveikė. Tų organizacijų parapijos globoje buvo apstu.

Pirmosios parapijos draugijos buvo Švento Roko, Švento Stepono ir Aušros Vartų draugija. Pirmoji Švento Roko. Berods, Lietuvoje Rokas buvo elgetų patronas. O kai kurių laikomais net ir gyvulių globėju. Nežinia, kodėl ši pirmoji organizacija buvo pasirinkusi jį sau patronu.

Šv. Roko draugija buvo pati pirmoji. Gyvavo ji neilgai. Jos vardas 1922 metų draugijų sąrašuose jau nebeminimas. Tuo pačiu maždaug laiku jau buvo, berods, užgesusi ir Švento Stepono draugija. Bet tame laike draugijų prisisteigė labai daug. 1926 metais klebono F. Kudirkos globoje buvo šios draugijos: Aušros Vartų vyrų ir moterų draugija, Spandos draugija, L. R. K. Susivienijimo 100 kuopa, Lietuvos Vyrių 24 kuopa, R. K. Federacijos 3 skyrius,

Marijonų Kolegijos rėmėjai, Moterų draugija, Švento Kazimiero Akademijos rėmėjai, Švento Antano Labdaros kuopa. Be to, daugiau religinei praktikai atsidavusios organizacijos buvo Altorių puošimo, Treitininkai, Gyvojo Rožančiaus Brolija, Maldos Apaštalytės, Jaunimo Sąjunga, Baltos Lelijos, Piliečių Klubai, Šventos Onos draugija, D. L. K. Algirdo draugija. Sunku jau visų draugijų vardus besurašyti. Jos visos dirbo, veikė, plūsdėjo ir visuomeniniame darbe pasireiškėdavo. Bet senajai kartai išsklandant, iškeldijant, iš jaunosios kartos mažai naujų narių besuilsilaukiant, jos ėmė nykti, silpnėti ir mirti kartu su iškeldijamais ir kapus nariais. Kurios ir liko, reikia laikyti tik popierinėmis, jau nieko lietuviška prasme nebesireiškiančiomis.

Suprantama, jog su senosios kartos išmirimu su organizacijų veiklos sunykimu, nežiūrint visų gerų norų ir pastangų iš parapijos vadovų — kunigų — vienuolių pusės, savaime ėmė gauti tautine prasme sutemų prieblandos ir pačių Vilniaus Aušros Vartų parapija, nors jos gyva lietuviška širdis dar vis nėra praradusi savo gyvybės ženklų.

Dar perėjęs skersai gatvę, stabtelėjau prie Stepono Lackavičiaus laidotuvių koplyčios. Buvau kiek net nustebintas, nes lankydamas lietuvių kolonijas niekur nebuvau aptikęs taip arti bažnyčios laidotuvių koplyčios. Kai bažnyčia ir koplyčia remiasi savo priekiu į gatvės šaligatvį, tai ir tas atstumas tik keliolikos žingsnių. Žino-

ma, senesniais laikais tai buvo numirėlio gimimėms ir artimiesiems didelis palengvinimas. Nereikėjo numirėlio vežti iš koplyčios į bažnyčią, nei karstanešiams jį nešant šilti.

Stepono Lackavičiaus vardas aptinkamas veik pačiais parapijos įsisteigimo metais. Jis savo profesijoje, rodos, pradėjo dirbti prieš pačioms koplyčioms atsirandant Čikagos lietuvių tarpe. Vėliau jau laikė ir koplyčia, bet šis pastatas tik šiai parapijai statytas, berods, 1928 metais. Koplyčios pastatas mūrinis, dviaukštis, ir kaip sakėme, priekiu remiasi į 23 taip vadinamą pleišą ir savo ilgiu nusitęsia į šiaurės pusę. Viršutinis aukštas skirtas gyvenamoms patalpoms, o jo apačia šermenų reikalui.

Man net patiko jo išorinis frontas su trimis pailga apvalios formos langais, kurių viename kabo apvalios formos didelis laikrodis. Aišku, įrengtas šermenų dalyvių patogumui. Per šias koplyčios duris, galima sakyti, perkeliavo visa senoji šios lietuvių kolonijos karta.

Nors Steponas Lackavičius mirė 1952 metais, bet žmonių atminime jis tebėra dar gyvai prisimenamas. Tai buvęs doras, teisingas ir rūpestingas paslaugos savo pareigose žmogus. Jis ir prie parapijos reikalų daug prisidėdavo, gausiai aukodamas ir dar skolinamas nemažas sumas pinigų ir neimdamas už juos jokių palikimų, nei spausdamas greitai jų apmokėjimu. Veiklus jis buvo ir organizacijose. Ir ne vien tik tose, kurios glaudėsi po bažnyčios sto-

gu. Gausiai jas paremdavo ir savo dosnumu tautinėje ir kultūrinėje veikloje. Negalėdavo aukų ir didesniems lietuvių tautos užmojams paremti. Jis ir savo sūnų Steponą Lackavičių Jr. išauklėjo tokioje pat lietuviškoje dvasioje. Gražiai lietuviškai kalbą ir jo sūnus, nes ne tik buvo kalbama jų namuose lietuviškai, bet jis lankė ir lietuvių parapinę mokyklą, berods, dar tada, kai iš jos nebuvo išguita lietuvių kalba. Tevo pėdomis jis pasėkė ne tik profesiniai, kaip laidotuvių direktorius, bet ir lietuviškų reikalų nepamiršdamas paremti aukomis.

Dabar Steponas Lackavičius Jr. jau nebegyvena šioje kolonijoje. Jį čia mato tik laidotuvių progą. Jis persikėlė į gausingiausiai apgyventą lietuvių koloniją Market Parką, ir pasistatė ten naują laidotuvių įstaigą, 2424 West 69th gatvėje. Pastatas mūrinis, didelis ir dviaukštis. Labai gražiai atrodo ir savo išore. Jos vidus įrengtas prabangiai ir pagal visus šiuo laikų reikalavimus. Tinka ir platus masto šermenims. Čia vienu ir tuo pačiu laiku gali būti paršarvoti net trys numirėliai. Paskutinių metų bėgyje jis vadinamas turtoولی rajone (11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.) pastatė trečią prabangiai ir moderniškai įrengtą laidotuvių koplyčią.

Šia proga verta pažymėti, jog Lackavičius šeimoje jau išaugo išsimokslino ir dirba kartu kaip laidotuvių direktoriai jo sūnūs, Jim ir Ronald. Ir šie, trečios kartos lietuviai, tokie pat rūpestingi, paslau-

gūs savo profesiniam darbe. Malonu taip pat pastebėti, jog jie nėra atskilę nuo mūsų lietuvių etninės grupės ir supranta jos tautinius ir kultūrinius reikalus.

Gyventojai skaičiumi Westsidės lietuvių kolonija nebuvo viena iš gausiausių. Ji niekada nepralenkė Bridgeporto ir Town of Lake. Sakoma, kad ji buvusi mažesnė ir už aštuonioliktos gatvės lietuvių koloniją. Buvo apytikriai surinktais duomenimis tvirtinama, kad Bridgeporto ribose lietuvių gyvenę apie penkiolika tūkstančių. Town of Lake apie dešimt tūkstančių ir aštuonioliktos kolonijoje arti penki tūkstančių. Westsidės lietuvių kolonija ir tais laikais, esą nebuvo prašokus trijų tūkstančių lietuvių gyventojų skaičiaus.

Bet savo veikla ji neatsilikdavo nuo kitų kolonijų, kartais ne vienu ar kitu atveju net jas pralenkdavusi. Ir ekonominiai ir finansiniai imant, ji buvusi viena iš stipriausių. Ne be pagrindo ši kolonija buvo vadinama lietuvišku Wallstreetu. Čia vienu tarpu veikė du privatūs bankai. Tai J. Bagdžifino ir Brenzų - Metropolitan Bank.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "NAUJIENAS" Jos visad rašo TEISYBE

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepa, skambinti 374-8012
Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikiai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir šeštadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5, treč.
ir šeštadieniais uždarytas.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiliepa, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-3 val.
Treč. ir šeštadieniais uždaryta.
Ofiso telefonas: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir šeštadi-
eniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus. Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBŪTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2380
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Šeštadieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Fendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi-
eniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatšiliepa, tai telefonu GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatų - Protezų, Med. Bap-
dazai. Speciali pagalba kojom
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

ANTANAS JONAITIS

ZIEDADULKIŲ IR BICIŲ DUONOS GYDOMOSIOS SAVYBĖS

Bičių duona yra medaus ir
ziedadulkių mišinys, turintis
daug bičių organizmo liaukų gami-
namų sekretų. Jų dėka duono-
je vyksta fermentaciniai pro-
cesai, kurių išdavoje kinta joje
esantių komponentų santykiai.
Susidaro naujos medžiagos. Pa-
vyzdžiui, ziedadulkėse vitamino
K nerasta, o duonoje jis pasi-
gamina.

Bičių duona yra pagrindinis
bičių baltyminių medžiagų šaltinis.
Daugelį įsisavintų iš duonos
baltyminių medžiagų krau-
jas nuneša į įvairias bičių liau-
kas. Čia jos naudojamos liaukų
sekrecijos produktams (bičių
pieneliui, nuodams ir kitoms su-
dėtingoms biologinėms medžiagoms)
gaminti. Bičių duona yra ne tik
baltyminių medžiagų rezervinis
šaltinis liaukų aparato gaminiams
gaminamiems produktams, bet ir pačių
bičių liaukų veiklos stimulatorius.

Ziedadulkės ir bičių duona
biologiniu požiūriu

Ziedadulkė — darinys, sukau-
pęs savyje augalo vystymosi
pradmenis, turi jo genetinę in-
formaciją ir gyvybinę potenci-
ją. Tai rodo, kad jos biochemi-

nė sudėtyje turi būti daug
tik cheminių elementų, tiek ir
jų biocheminių junginių. Zieda-
dulkių protoplazmos sudėtyje
randama angliavandenių, riebiųjų
medžiagų, baltymų, fermentų,
vitaminų, hormonų, mikro-
elementų.

Prof. M. Batalinis ir dakt. D.
Bosis tyrė ažuolo ziedadulkių
riebiąsias rūgštis, turinčias tik
nedidelį anglies atomų skaičių
ir nustatė dvyliką šių rūgščių
rūšių.

Dvi iš nustatytų riebiųjų
rūgščių yra gana gausios, bū-
tent: linololinė — 27% ir linoli-
nė — 12%. Jos turi didelę bio-
loginę reikšmę žinduolių orga-
nizmui. Be to, buvo rasta ir dau-
giau įvairių riebiųjų rūgščių,
tačiau ne visos iš jų pavyko at-
pažinti.

Įvairių augalų rūšių ziedadul-
kėse organinių rūgščių, fermentų,
mikroelementų, vitaminų bei
kitų medžiagų, įeinančių į jų su-
dėtį, ne tik kiekiu nevienodi,
bet ir jų kokybinė sudėtis yra
skirtinga. Medžiagų įvairovė ir
vienos rūšies ziedadulkėse yra
didelė, tačiau ji skirtinga netgi
tarp labai gimininių augalų ir
žinoma, dar labiau skiriasi tarp
skirtingų augalų rūšių. Chemi-
nės sudėties skirtingumai nea-
bejotinai skirtingai veikia or-
ganizmą.

Ziedadulkėse nustatyta daug
fermentų rūšių. Be fermentų
nėra gyvybės. Gyvybė priklaus-
o nuo sudėtingos visumos che-
minių reakcijų, kurios vyksta
dėl specifinės fermentų veik-
los. Fermentai yra baltyminės
medžiagos, katalizuojančios įvai-
rias reakcijas organizme.

Ziedadulkėse, be kitų fermentų,
nustatyta ir fosfatazė. Fos-
fatazėms tenka labai svarbus
 vaidmuo organizme, jos daly-
vauja riebiųjų, baltymų, fosfo-
lipidų, nukleoproteinų, kalcio,
fosforo, angliavandenių apykai-
toje, skrandžio — žarnyno se-
krecijos, kraujo gamybos, lakta-
cijos, jungiamojo audinio susi-
daryme ir kituose procesuose.

Triant medaus, nektaro, žie-
dadulkių bei pačių bičių kieno
esantių rūgštinės fosfatazės ak-
tyvumą, nustatyta, kad įvairio-
se medaus rūšyse jis svyruoja
nuo 20,4 iki 30,8, nektare nuo
15 iki 2750 mikromolių. Bičių
kieno konstatuotas tik nežymus
rūgštinės fosfatazės aktyvumas.
Aukščiausias rūgštinės fosfata-
zės aktyvumas nustatytas žie-
dadulkėse, būtent: nuo 1240 iki
145000 mikromolių.

Ziedadulkėse randamoms mi-
neralinėms medžiagoms, jų jun-
giniams ir mikroelementams
tenka svarbus vaidmuo žmogaus
organizme. Mikroelementai da-

lyvauja svarbiuose procesuose,
kurie vyksta organizme: baltymų,
fermentų, hormonų apy-
kaitoje ir daugelyje kitų gyvy-
biškai svarbių procesų. O juk
žinoma, kad mikroelementai or-
ganiniuose jų junginiuose, šiuo
atveju, ziedadulkės sudėtyje, or-
ganizmo įsisavinami tūkstan-
čius ir šimtus tūkstančių kar-
tų geriau. Pavyzdžiui, kobaltas
žmogaus organizme stimuliuoja
kraujo forminių elementų (re-
tikulocitų) gamybą. Įvedant
kobaltą neorganinių junginių pa-
vidalu, pavyzdžiui, jo chloro
druską, reikia jos sunaudoti
tiek, kad susidarytų apie 20 mg.
kobalto, norint pasiekti paste-
bimą retikuliacijų padidėjimą.
O naudojant kobalto orga-
ninių junginių — vitamino B12,
tai pasiekti tam pačiam efektui
pakanka tik 0,0004 mg. kobalto.
Taigi, mikroelemento, šiuo atve-
ju kobalto aktyvumas jo orga-
niniuose junginiuose padidėja
50,000 kartų.

Ziedadulkės, o juo labiau bi-
čių duona turi daug biologinių
junginių kompleksų, sukaupusių
gausią įvairovę žmogaus orga-
nizmui reikalingų medžiagų.
Neatsitiktinai kai kurie ty-
rinėtojai nurodo, kad šiandieną
sunku išreikšti, kokios perspek-
tyvos išryškės, taikant šias me-
džiagas atskiroms ligoms gydy-
ti.

Ziedadulkės ir bičių duona
kaip vaistas

Vietinėje bei užsienio litera-
tūroje sukaupta gausi medžiaga
apie bičių nuodų, medaus, pi-
kio, bičių pienelio naudojimą
gydymo tikslams ir gaunamą te-
rapinį efektą. Kol kas mažiaus-
iai prieinamos literatūros su-
tinkama tiek pasauliniu mastu,
tiek vietinėje literatūroje apie
bičių duonos panaudojimą gy-
dymo tikslams. Nors duona sa-
vo sudėtimi bene geriausias bi-
čių produktas, tačiau medicinos
darbuotojų susidomėjimas ja
kol kas nedidelis. Tai patvirtina
ir tas faktas, kad 1965 m. Ju-
biliejiniam Tarptautiniam Bi-
tinkystės kongresui apie zieda-
dulkių ir bičių duonos panaudo-
jimą gydymui buvo tik trys prane-
šimai. Ziedadulkės ir bičių
duona mokslinėje medicinoje dar
nenaudojamos. Bičių duona ži-
noma tik liaudies medicinoje.
Tačiau nurodoma, jog pastebė-
tas ziedadulkių teigiamas povei-
kis organizmui: gerina apetitą,
normalizuoja virškinimo trakto

funkciją, veikia kraujo gamy-
bos organus, didina hemoglobino
ir eritrocitų kiekį kraujyje. Zie-
dadulkės taikytinos, sergant ma-
žakraujyste. Tyrimų duomenys
parodė, kad ziedadulkės gali bū-
ti panaudotos gydyti ir kitas,
ypač nervų ir endokrininės sis-
temos ligas.

Svedų mokslininkų ir klinici-
stų duomenimis, ziedadulkės yra
veiksmingas preparatas, prosta-
tų adenomas ir uždegiminės kil-
mės susirgimams. Jie ypač var-
gina vyresniojo amžiaus vyrus,
o jiems išvengti kaip profilakti-
nė priemonė gali būti bičių duona.
Svedijoje prostatų adenomoms
ir kitoms urologinėms li-
goms gydyti jau nuo 1959 m.
naudojama ziedadulkės ir pre-
paratai iš jų.

(Bus daugiau)

Savo namų vaistų spintelę reikia
nepaprastai švarią ir tvarkingą už-
laikyti, kaip šiam vaizdelyje parodyta:
išimti visas butelėles ir uždėti
lentą, patikrinti visus užrašus,
kad nelygtų klaidų, nes vaistų su-
maišymas gali būti fatališkas. Patik-
rinti, kokių vaistų trūksta ir juos pa-
pildyti, kad būtų bet kokiame ne-
turtumui pasiruošęs.

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI

— Chicago Lietuvių Našių, Naš-
liukų ir Pavienių Klubas rengia smagų
Naujų Metų sutikimo šokių vakarą
gruodžio 31 d. 7:00 val. vak. „Holly-
wood salėje. Veiks turtingas bufetas
su gardžiais valgiais ir gėrimais. Šo-
kiams gros Jurgio Jonkio orkestras.
Įlanga 1,50 dol. asmeniui. Komisija
ir Valdyba kviečia visus narius su
draugais ir visą linksmą publiką da-
lyvauti.
M. Urbelis, rast.

Lietuvos Istorijos Tyrinėtojų
ZENONUI IVINSKIUI
mirus, reiškia nuoširdžią užuojautą Veli-
nės šeimai ir lietuvių visuomenei
M. Krasauskaitė
ir **V. Sruogienė**

ANTANUI NOVICKIUI
mirus, didžio liūdesio prislėgtą žmoną Biru-
tę, dukrą Živilę, anūką Tomą, sūnų Sigitą su
šeima ir visus artimuosius nuoširdžiai užjau-
čia ir kartu liūdi
Doma Sleževičienė
ir **Vanda Sruogienė**

Žymiam mūsų veikėjui, tauriam lietuviui,
atsargos pulkininkui, inžinieriui
ANTANUI NAVICKIUI
mirus, gilaus skausmo prislėgtiems — žmonai
Birutei, dukrai Živilei, sūnui Sigitui ir arti-
miesiems — nuoširdžiausią užuojautą reiškia
ir drauge liūdi
Lietuvos Valtiečių Liaudininkų Sąjungos
Centro Komitetas

PILKITE JAV TAUPYMO BONUS

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandov-
gražiausias gėles ir vainikas anks-
tų papuošimui ir sezoninės
kapamo gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENT)
5525 So. Harlem Ave. — 584-1220

GUŽAUSKU
GELYS VISOMIS PROGOMIS
BEVERLY HILLS GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽNOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTI
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1133-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone. COMmodore 4-2228
South Holland, Illinois

KAIP APSIGINTI NUO PLĖSIKO

Kad užpuoliko nesužeidus, pataria vartoti suvyniotą žurnalą!

Didžioji Amerikos spauda dažniau pradėjo skelbti beginkliam piliečiam patarimus, kaip elgtis plėšikui užpuolus gatvėje ar namus įsilaužus.

Yra laikas rėkti, laikas laikyti ramiai ir laikas bėgti — kai pajunti, kad plėšikas stovi prie frontinių durų, pasakė 20 metų patyrimo turįs New Yorko policijos departamento ekspertas, specialistas, 11 kartų dekoruotas už drąsumą policininkas Robert McDermott.

Kada rėkti, bėgti ar tylėti

"Laikas rėkti yra, kai pajunti, kad plėšikas yra kuriame kambaryje, išskiriant tą, kuriame pats esi. Riksmas privers jį bėgti", užtikrina McDermott. Laikas bėgti yra, kai grįžęs namo pastebi, jog durys atidarytos ar uždaris išlaužtas, ar langas atidarytas, ar stiklas išmuštas, Jokių būdu neik vidun, jei itari, kad viduje gali būti plėšikas. "Bėk pas kaimyną ir šauk policiją!"

Laikas tylėti ir nejudėti yra, jei atsibudęs pajunti plėšiką esant tame pačiame kambaryje,

nes jei suriksi ar pasirodysi, kad atsibudai, jis tikriausiai nenorės, kad paskiau teisme prieš jį liudytum ir jis gautų keletą metų sėdėti.

New Yorko labai pradėjo pirkti lazdas, ypač tie, kuriems vakarais tenka eiti į gatvę, tačiau perspėjama, kad lazdos negali būti paslėptų ginklu, nes tatau yra prieš įstatymus.

Lazdų kainos nuo \$5 iki \$15, pagamintos iš tvirto kieto medžio dažniausiai su sunkeniu "pakaustu" antruoju galu, neretai su plienine rankena, kad plėšikas vieną gavęs antro nebenerėtų. Paskutiniu metu lazdų pardavimas New Yorko paraugėjęs 90 nuošimčių. Lazdų ir lietsargių gamintojas Norman Simon jau išleidęs net vadovėlį kaip kautis lazdomis!

Patarimas ar juokas nevietoj

Minėtas New Yorko policijos specialistas McDermott, patardamas, kad rikimas yra "geras dalykas", tačiau pastebi, kad užpuolikas ne visada išsigąsta. Kas tuomet daryti? "Jei užpuoliko negali išgąsdinti riksmu, atmušk

Modernus Prancūzijos Baletu Teatro pastatymas Londone. Šokėjų kostiumai irgi prisideda prie bendro įspūdžio.

ji suvyniotu žurnalu" (!), pataria jis, arba "jei gali nusimauti batuką, kulnis irgi gali pagelbėti, tačiau daugelyje valstijų negalima su savim nešioti nieko, kuo gali tokiame atsitikime sužeisti... Įstatymas draudžia švirkštą (mice), ašarinių dujų šaudyklę ir net galvos plaukų spilkas, jei tokias dėvi tikslu sužeisti užpuoliką", aiškina ekspertas McDermott.

BE DISCIPLINOS, SAVE SUNAIKINA

Vienas Kolumbijos universiteto profesorius reikalauja daugiau disciplinos mokiniams. Jis kaltina tėvus ir mokytojus, kurie toleruoja absoliučią vaiko laisvę. Dėl to šiandien tokie palaidas moralinis susmukimas įsigalėjo beveik iki pavojausio laipsnio.

"Vaikas, kuris nebuvo kontroliuojamas, jis niekad savęs nesuvaldys", sako profesorius D. Barr. "Mes žinome, kad žmonės duoda vaikams destruktivę autonomiją, kol jie dar jauni."

"NAUJIENAS" SKAITO VISI SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS

LIETUVIŲ PROFESORIŲ DRAUGIJA AMERIKOJE

Šventėms artėjant sveikina tautietį - skaitytoją ir linki jam ramios laimės 1972 metams.

Geras darbas paskaidrina sielą, ramina sąžinę, gerina savijautą ir taisyti sveikatą. Laimingas yra tas, kuris, galėdamas artima parenti, greit teigiamai apsisprendžia ir duoda nedėdamas. Nes, kas greit padeda, — tas dvigubai gelbsti. Geras darbas yra malonus ir naudingas abiem: davėjui ir gavėjui.

Todėl, artėjant 50-ties metų sukakčiai nuo pirmojo, tikrai lietuviško universiteto įsteigimo 1922 m. vasario 16 d. jau Laisvoje valstybėje, kviečiame Tamstą maloniai paramėti išleidimą ilgus amžius išlikiančio ir savo vertės neprarandančio veikalo apie tą ir ankstyvesnius Lietuvos universitetus nuo 1579 iki 1944 metų.

Užsakant knygą iš anksto, jos prenumerata yra tik 15 dol. Už rimtą, apie 900 puslapių kietais viršeliais tomą. Knygai apdėdus rišyklą, jos kaina turės būti pakelta. Todėl nedelskite ir tie, kuriems ir keli doleriai sudaro skirtumą. Čekių ar money orderius siųskite:

Lietuvių Profesorų Draugija
% Prof. St. Dirmantas
6616 So. Washtenaw
Chicago, Ill. 60629. U.S.A.

PASTABA: Nemažai užsakytojų, suprasdami knygos reikšmę mūsų tautos kultūrai ir prestižui, o ir leidėjų, veteranų - profesorų silpną finansinį pajėgumą, — dažnokai prie 15 dol. pridėda aukas nuo 5 iki 60 dolerių (garbės prenumeratoriai čia neturimi galvoje: jie mokėjo net iki 250 dol.). Malonėkite pasekti tų geradarių pavyzdžiams. Protingas yra tas, kuris moka protingai naudoti savo gyvenimo - darbo santaupas.

Ačiū!

Pagarbiai prof. St. Dirmantas
LPDA administratorius

TRUMPAI

— *Jurgis Vidžiūnas* šiais metais yra Chicago Lietuvių Operos valdybos vicepirmininkas. Jis yra vyriausiasis Naujųjų Metų pokylio rengėjas, kuris tradiciniai yra kasmet rengiamas palydinti senovius ir sutinkant naujuosius metus mūsų Operos šeimoje.

— *Edvardas Bogus*, Standarde Fed. Savings & Loan b-ovės vicepirmininkas, išrinktas Brighton Parko Prekybos rūmų pirminku. Tos bendrovės steigėjas ir Direktorių tarybos pirm. Justinas Mackevičius Sr. išrinktas išdirininku. Iškilmingas įveidimas į pareigas įvyks sausio 11 d. Earl restorane.

— *Sigitė Mikulaitytė* apdovanota trofeju už kalėdinius ornamentus. Varžbas suorganizavo ir dovanas paskyrė Brighton Parko Prekybos Rūmai. Premijuoti darbai yra išstatyti vietos bibliotekoje.

— *Kalėdos Albedo Vaikų* teatre — III mėnesinį radijo valandėlį ateinančių antradienį, sausio 4 d., 11 v. r. Sophie Barcus Radijo Seimos valandė. Groja, gieda ir deklamuoja: Renata Aleksūnaitė, 6 metų. Giedrė Bertašūnaitė, 7 metų.

— *Pedagoginis Lituanistikos* institutas organizuoja vakarinius kursus išgyti mokytojo cenzi. Priimami taip pat laisvi klausytojai. Registruoja ir informacijas teikia to instituto steigėjas Domas Velička, 5911 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 737 — 9134 nuo 7 iki 10 v. v. Institutas yra paruošęs programas ir tinkamą sistemą norintiems įsigyti mokytojo cenzą korespondenciniu būdu. Suinteresuoti gali pradėti šį kursą bet kada. Sekmingai baigę institutą bei kursus ir išlaikę egzaminus, studentai ir kursantai gauna Bakalauro laipsnio diplomus ir mokytojo teises dėti lituanistikos mokyklose.

— *Akron, Ohio*, universitetas sausio 3 d. pradės lietuvių kalbos kursus, kuriuos praves prof. Jolita Kavaliūnaitė. Kursantus registruoja tų kursų iniciatorius Michael J. Balkus.

Rita 8 ir Rūta, 9 Česnauskaitės. Ramona Smilgaitė, 7. Rita Normantaitė, 9. Algirdas Pileckas, 10. Andrius Sobieskis, 10. Audrius Victoria, 10. Kęstutis Černiauskas, 11. Vidas Matusevičius, 11 ir Audrius Rušėnas, 11 m.

— *Vytautas Ripskis*, Evergreen Park, Ill., prieš kurį laiką pradėjęs dirbti vienoje statybos bendrovėje, dėl stropumo ir sąžiningumo darbe, taip pat dėl gerų būdo ir tinkamo santykiavimo su dirbančiais bei darbdaviais, paskirtas statybos darbų prižiūrėtoju ir vadovu.

— *Pedagoginis Lituanistikos* institutas organizuoja vakarinius kursus išgyti mokytojo cenzi. Priimami taip pat laisvi klausytojai. Registruoja ir informacijas teikia to instituto steigėjas Domas Velička, 5911 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 737 — 9134 nuo 7 iki 10 v. v. Institutas yra paruošęs programas ir tinkamą sistemą norintiems įsigyti mokytojo cenzą korespondenciniu būdu. Suinteresuoti gali pradėti šį kursą bet kada. Sekmingai baigę institutą bei kursus ir išlaikę egzaminus, studentai ir kursantai gauna Bakalauro laipsnio diplomus ir mokytojo teises dėti lituanistikos mokyklose.

— *Akron, Ohio*, universitetas sausio 3 d. pradės lietuvių kalbos kursus, kuriuos praves prof. Jolita Kavaliūnaitė. Kursantus registruoja tų kursų iniciatorius Michael J. Balkus.

— *Pedagoginis Lituanistikos* institutas organizuoja vakarinius kursus išgyti mokytojo cenzi. Priimami taip pat laisvi klausytojai. Registruoja ir informacijas teikia to instituto steigėjas Domas Velička, 5911 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 737 — 9134 nuo 7 iki 10 v. v. Institutas yra paruošęs programas ir tinkamą sistemą norintiems įsigyti mokytojo cenzą korespondenciniu būdu. Suinteresuoti gali pradėti šį kursą bet kada. Sekmingai baigę institutą bei kursus ir išlaikę egzaminus, studentai ir kursantai gauna Bakalauro laipsnio diplomus ir mokytojo teises dėti lituanistikos mokyklose.

— *Akron, Ohio*, universitetas sausio 3 d. pradės lietuvių kalbos kursus, kuriuos praves prof. Jolita Kavaliūnaitė. Kursantus registruoja tų kursų iniciatorius Michael J. Balkus.

— *Akron, Ohio*, universitetas sausio 3 d. pradės lietuvių kalbos kursus, kuriuos praves prof. Jolita Kavaliūnaitė. Kursantus registruoja tų kursų iniciatorius Michael J. Balkus.

— *Akron, Ohio*, universitetas sausio 3 d. pradės lietuvių kalbos kursus, kuriuos praves prof. Jolita Kavaliūnaitė. Kursantus registruoja tų kursų iniciatorius Michael J. Balkus.

— *Akron, Ohio*, universitetas sausio 3 d. pradės lietuvių kalbos kursus, kuriuos praves prof. Jolita Kavaliūnaitė. Kursantus registruoja tų kursų iniciatorius Michael J. Balkus.

— *Akron, Ohio*, universitetas sausio 3 d. pradės lietuvių kalbos kursus, kuriuos praves prof. Jolita Kavaliūnaitė. Kursantus registruoja tų kursų iniciatorius Michael J. Balkus.

— *Akron, Ohio*, universitetas sausio 3 d. pradės lietuvių kalbos kursus, kuriuos praves prof. Jolita Kavaliūnaitė. Kursantus registruoja tų kursų iniciatorius Michael J. Balkus.

— *Akron, Ohio*, universitetas sausio 3 d. pradės lietuvių kalbos kursus, kuriuos praves prof. Jolita Kavaliūnaitė. Kursantus registruoja tų kursų iniciatorius Michael J. Balkus.

— *Akron, Ohio*, universitetas sausio 3 d. pradės lietuvių kalbos kursus, kuriuos praves prof. Jolita Kavaliūnaitė. Kursantus registruoja tų kursų iniciatorius Michael J. Balkus.

— *Akron, Ohio*, universitetas sausio 3 d. pradės lietuvių kalbos kursus, kuriuos praves prof. Jolita Kavaliūnaitė. Kursantus registruoja tų kursų iniciatorius Michael J. Balkus.

— *Akron, Ohio*, universitetas sausio 3 d. pradės lietuvių kalbos kursus, kuriuos praves prof. Jolita Kavaliūnaitė. Kursantus registruoja tų kursų iniciatorius Michael J. Balkus.

— *Akron, Ohio*, universitetas sausio 3 d. pradės lietuvių kalbos kursus, kuriuos praves prof. Jolita Kavaliūnaitė. Kursantus registruoja tų kursų iniciatorius Michael J. Balkus.

— *Akron, Ohio*, universitetas sausio 3 d. pradės lietuvių kalbos kursus, kuriuos praves prof. Jolita Kavaliūnaitė. Kursantus registruoja tų kursų iniciatorius Michael J. Balkus.

— *Akron, Ohio*, universitetas sausio 3 d. pradės lietuvių kalbos kursus, kuriuos praves prof. Jolita Kavaliūnaitė. Kursantus registruoja tų kursų iniciatorius Michael J. Balkus.

— *Akron, Ohio*, universitetas sausio 3 d. pradės lietuvių kalbos kursus, kuriuos praves prof. Jolita Kavaliūnaitė. Kursantus registruoja tų kursų iniciatorius Michael J. Balkus.

— *Akron, Ohio*, universitetas sausio 3 d. pradės lietuvių kalbos kursus, kuriuos praves prof. Jolita Kavaliūnaitė. Kursantus registruoja tų kursų iniciatorius Michael J. Balkus.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIMO TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAMS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITE Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road, Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

GERAS MČRINIS 5 KAMBARIŲ NAMAS prie 70-tos ir Rockwell. Kabininė virtuvė. Nauja ceramika vonia. Potvinio apsauga. Naujas garažas. Pigus. Tel. 778-6916.

SAVI NAMAI NESALA

DIDELIS TURTAS — \$17,000 nuo mos į metus iš atskirų butų su baldais. Jaukus 2 aukštų mūro namai. arti Archer buso. Automatinė alyvos sūlima. Galima parkuoti už \$40.00. 2 BUTŲ GRAŽUS MČRAS. Beveik kaip naujas. Aluminium langai. Irengtas šilumos beismantas. Naujas garažas. Blokas nuo parko. \$38,500. 3 BUTŲ 1½ AUKŠTO MČRAS. Gazu šildymas. Geros palamos. Gražūs butai. Garažas. Arti ofiso. \$34,000. 6 KAMBARIŲ MČRAS. Kabininė virtuvė. Moderni vonia. Naujas gazu šildymas. Garažas. Arti mūsų. — \$19,000. 9 KAMBARIŲ modernus bungalow. Liuksusinė vonia, kabinetu virtuvė. Pilnai irengtas beismantas. Židiny. Šildymas gazu. Nauji kilimai. 2 auto garažas. Marquette Parke. \$28,000. 4 BUTŲ gražus mūras ir 4 auto mūro garažas. Naujas gazu šildymas. Aluminium langai. Prie Maria High — \$42,700.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 4 MČRINIS, skiepas ir pasto gė, centrinis šildymas, garažas, Brighton Parke.
2 PO 5 MEDINIS ir šalia tuščias sklypas. 41-ma ir Campbell. POKUS BUNGALOW, irengtas skiepas, garažas. Tuoj galima užimti. 77-ia prie California Ave.

VAISTO KRAUTUVY ir 2 butai Brighton Parke.
3 BUTAI ir bižio patalpa, Marquette Parke.
VALGYKLA su namu ir visais tren gimais. Judri vieta.

SIMATTIS REALTY

2951 WEST 63 STREET
436-7878

APYNAUJIS 2-ju butų gražus mūr. po 3 mieg. alumin. langai, karštu vandeniu šiluma gazu. 2-ju autom. garažas. Gražioje vietoje prie parko. — \$40,500.

6 KAMB. MČR., moderni virtuvė ir vonia, alumin. langai, karštu vandeniu šild. gazu. Marquette Parke. \$21,500. APYNAUJIS 1½ aukšto mūr. alumin. langai, šiluma gazu. Irengtas rūsys. 2-ju autom. garažas. Marquette Parke. \$36,500.

GRAŽUS 4 BUTŲ mūr. alumin. langai, karštu vandeniu šild. gazu, modernios vonios. Mūr. garažas. Marquette Parke. \$32,000.

VIS 50 TROY pločio, gražus kampinis sklypas. 2-ju butų namui. Oaklawn. Tel. 471-0321.

LABAI GERAS 10 butų mūras, 2 automobilų mūro garažas, Marquette Parke. — Tik \$88,000.

NERIS REAL ESTATE
3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning ir naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai.

Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775

(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilų draudimai.

NAUJIENAS
Išrašyti laisvai ir parduoti
Išrašyti laisvai ir parduoti

NAUJIENAS

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietis išpūdziai oku puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiški ir intymūs nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto hrudojai, pakeičiant laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Įlgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4,00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių, AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 pusl. \$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 pusl. \$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 pusl. \$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENJUJ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 pusl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 p. \$5.50
Juozas Liūdžius, RASTAI, 250 pusl. \$3.00
P. Liūdžiūnė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ, 88 pusl. \$1.00
S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠEIVIJĄ AMERIKOJE, 297 p. įrišta — \$5.00, minkštais viršeliais — \$4.00
Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrišta 968 pusl., dabar tik \$10.00

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100